

AI POLICY

Syfte

Denna policy anger hur AI får användas i arbetet inom Clowner utan Gränser. Den är en del av organisationens riskhantering och kvalitetsstyrning.

Grundprinciper

AI-användningen inom Clowner utan Gränser ska:

- Alltid ha en tydlig mänsklig ansvarig.
- Följa organisationens värderingar och etiska riktlinjer.
- Säkerställa ett barnrättsperspektiv när barn berörs.
- Vara transparent och inte vilseleda.
- Skydda personuppgifter och känslig information.
- Vid framtagande av faktatexter, ska alltid källhänvisningar efterfrågas och kontrolleras.
- Vi ska vara medvetna om hur användning av AI påverkar vår kompetens och våra arbetssätt över tid.

När AI får användas och inte

Huvudregel: AI ska vara ett stöd i arbetet – aldrig ersätta mänsklig bedömning, ansvar, konstnärliga processer eller relationer.

AI får användas i arbetsuppgifter med låg risk, där:

- AI inte fattar beslut
- Ingen kontakt sker med barn eller deltagare
- Mänsklig granskning alltid görs

Exempel:

- Språkgranskning och textbearbetning
- Sammanfattningar
- Projektplanering
- Idégenerering
- Översättning
- Strukturering av rapporter
- Research
- Utkast till ansökningar

Kräver särskild bedömning

- Automatiserad målgruppsanalys
- Kommunikation riktad till målgrupper
- Vi ska värna om vår trovärdighet och i första hand stötta konstnärer och illustratörer. Om det inte är möjligt eller rimligt att anlita en konstnär eller illustratör, får AI användas. Då ska organisationens grafiska profil följas och det ska säkerställas att det som genereras inte efterliknar identifierbara konstnärers stil eller antyder verkliga personer eller deltagare i verksamheten.
- AI-genererade bilder ska i första hand utformas som illustrationer, symboliska motiv eller grafiska element – inte som realistiska skildringar.

Skratt och hopp hos barn i utsatthet idag, bidrar till fred imorgon.

Clowner utan Gränser | info@clownerutangranser.se | +46 8 28 65 50 | <https://clownerutangranser.se>

Textilgatan 33, 120 30 Stockholm | PG 90 00 20-9 | Orgnr. 802402-6521

Antagen av styrelsen 260320

Särskild bedömning innebär att nyttan vägs mot risker (integritet, barnrätt, trovärdighet, upphovsrätt) och att mänskligt ansvar tydliggörs.

AI får inte användas för

- Beslutsfattande om individer
- Profilerings av individer
- Analys av deltagarregister
- Kontakt med barn eller deltagare
- Att skapa, förändra eller förstärka barns berättelser
- Att ersätta konstnärlig process eller relationellt arbete.
- AI får inte användas för att skapa eller manipulera bilder som kan uppfattas som verkliga fotografier av personer, barn, miljöer eller organisationens verksamhet.

Innan du använder AI – svara på dessa frågor:

1. Innehåller materialet personuppgifter?
→ Ja = Får inte användas utan anonymisering.
2. Rör det barn?
→ Ja = Barnkonsekvensanalys krävs först.
3. Kan resultatet påverka beslut om individer?
→ Ja = AI får inte användas för beslutsfattande.
4. Skulle jag vara bekväm om detta användningsområde blev offentligt?
→ Nej = Använd inte AI.
5. Är verktyget godkänt av organisationen?
→ Nej eller osäker = Rådfråga chef.

Transparens

Clowner utan Gränser skiljer mellan AI som arbetsstöd och AI som huvudsaklig medskapare. Allt material ska alltid granskas och godkännas av människa.

- AI som språkstöd och bearbetning av befintlig text kräver ingen märkning.
- Material som är helt skapade med AI ska märkas.
- AI-genererat eller AI-bearbetat bildmaterial ska märkas tydligt vid publicering.
- Material riktat till barn som tagits fram med hjälp av AI ska redovisas på ett åldersanpassat sätt.

AI och miljöpåverkan

Användning av AI innebär en klimat- och resursbelastning. Clowner utan Gränser ska därför använda AI med eftertanke och när det skapar tydligt värde för organisationens arbete och målgrupp. Onödigt användning ska undvikas.

Upphovsrätt

- Upphovsrättsligt skyddat material får inte matas in i AI-verktyg utan rättighetsinnehavarens tillstånd.
- AI-genererat material kan sakna upphovsrättsligt skydd och ska användas med medvetenhet om detta.

Skratt och hopp hos barn i utsatthet idag, bidrar till fred imorgon.

Antagen av styrelsen 260320

Dataskydd

Personuppgifter, känslig information eller organisationshemligheter får aldrig matas in i öppna AI-tjänster. Detta inkluderar:

- Personuppgifter (med särskild försiktighet kring barns uppgifter och berättelser)
- Hälsouppgifter
- Ekonomisk information (t.ex. löneinformation eller bankuppgifter)
- Intern kommunikation mellan anställda eller mellan organisationen och andra parter
- Säkerhetsuppgifter och lösenord
- Användarhistorik eller beteende på individnivå

Vid osäkerhet ska närmaste chef eller ansvarig funktion rådfrågas.

Lagstiftning

Användningen ska följa EU:s AI-förordning (AI Act). Organisationens användning sker huvudsakligen inom låg risk-kategorin inom denna.

Ansvar

Policyn gäller för anställda, praktikanter, konsulter och förtroendevalda när de utför ett arbete för organisationen. Det är varje individs ansvar att följa policyn. Anställda på kansliet ansvarar för att informera externa parter och uppdragstagare om policyn.

Vid osäkerhet eller frågor ska närmaste chef eller ansvarig funktion rådfrågas.

Styrelsen ansvarar för övergripande styrning och årlig revidering.

Utbildning och uppföljning

Policyn introduceras för alla medarbetare och förtroendevalda. Den ska ses över årligen samt vid behov utifrån teknisk och juridisk utveckling.